

Vårdgarantin i Stockholms läns landsting – insatser under 2001 och pågående åtgärder för att utvidga garantin till nya områden

Landstingsstyrelsen förslås föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna rapporten med beaktande av vad som anförs nedan.

Vårdgarantin är bra men behöver utvecklas. Vårdgarantin borde gälla alla och ingen borde behöva vänta i onödan på att komma i kontakt med en läkare eller för att få behandling.

Vi menar att alla skall komma i kontakt med sin vårdcentral direkt, inom en vecka skall man få träffa sin läkare, och inom tre månader ska man erbjudas behandling. Garantin skall gälla hela sjukvården, från första kontakten på vårdcentralen till behandling på sjukhus. Garantin skall dessutom gälla alla behandlingar och inte bara ett fåtal diagnoser.

Den nuvarande vårdgarantin i Stockholms läns landsting gäller dessvärre först från den dag diagnosen är ställd. Innan dess väntar patienter i över 20 veckor och ibland ännu längre på att få en tid hos den specialist som ska ställa diagnosen. Väntetider vid olika specialistmottagningar som logopedmottagning, ortopedmottagning och urologisk mottagning i praktiken mycket långa. De faktiska väntetiderna till behandling där blir avsevärt mycket längre än vårdgarantins tre månader.

Borttappade remisser är en annan ökande faktor bakom långa väntetider till behandlingar och operationer. Det växande antalet anmälningar till

Patientnämnden vittnar om detta. En viktig bakomliggande orsak är en allt för stor omsättning bland inhyrningsläkare på vårdcentralerna.

Trots vårdgarantin finns tyvärr fortfarande många brister i hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting. Framförallt handlar det om den dåliga tillgängligheten i den lokala hälso- och sjukvården. Vart tredje samtal till vårdcentraler och husläkarmottagningar kommer inte fram. I norra delen av Stockholms län svarar vårdcentralerna bara på drygt 60 procent av samtalen.

De övriga 40 procenten hamnar i telefonkö och/eller får enbart upptagen ton, hamnar i en röstbrevlåda, hamnar hos telefonist, kommer aldrig fram eller får inget svar alls. Läkar- och sköterskekontinuiteten på vårdcentralerna är dålig på grund av vakanser och inhyrd personal. Sämst är tillgängligheten i områden med höga ohälsotal. Antalet anmälningar beträffande tillgänglighet och bemötande i primärvården har ökat från 766 till 908 mellan åren 2000 till 2001.

Ett annat exempel är köerna inom barn- och ungdomspsykiatri som är helt oacceptabla. Väntetiden för att få ett första besök vid en barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning är över 4 veckor för 40% av de akut sökande.

Inom cancervården finns oerhörda problem. Strålbehandlingskapaciteten på Radiumhemmet är mindre än behoven. Det finns en icke minskande väntetid på 4-6 veckor för palliativa strålbehandlingar som inte är prioriterade. Alla prostatabehandlingar är inbokade med cirka 6 månaders väntetid. Cirka 30% av de patienter som väntar på s.k. brachybehandling vid prostatacancer får vänta i flera veckor, fastän behandling borde påbörjas omedelbart. Alla bröstcancerpatienter är inbokade med cirka 10 veckors tid mellan operation och strålbehandling. Det är ca 2-3 veckor längre än vad som är medicinskt önskvärt.